

Werken met buitenlandse studenten 2017

Uitkomsten inspecties bij werkgevers met buitenlandse studenten

Algemeen

De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is de toezichthouder op het beleidsterrein van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Zij werkt aan eerlijk, gezond en veilig werk en bestaanszekerheid voor iedereen. Op basis van risico- en omgevingsanalyses zet zij toezicht en opsporing in bij vooral werkgevers waarbij het risico op niet-naleving van de arbeidswetten¹ het grootst is.

Een van de programma's die de Inspectie SZW hiervoor heeft ingericht is het programma Misbruik van Regelingen. Het programma richt zich op verschillende thema's (zoals de tewerkstelling van kennismigranten en buitenlandse studenten) en is daarmee sector overstijgend. In het programma wordt samengewerkt met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

Het programma bevat het onderdeel Werken met buitenlandse studenten 2017, een project dat zich richt op het oneigenlijk gebruik of het misbruik bij de tewerkstelling van studenten van buiten de Europese Unie / Europese Economische Ruimte inclusief Zwitserland (studentenregeling²). Een werkgever die de studentenregeling schendt, overtreedt de Wet arbeid vreemdelingen (Wav).

Dit verslag beschrijft de resultaten van het projectonderdeel Werken met buitenlandse studenten 2017.

Studentenregeling

Studenten kunnen via de onderwijsinstelling waar zij gaan studeren (de 'erkend referent') in het bezit komen van een verblijfsvergunning met het doel 'studie'. Zodra de IND de instelling als referent heeft erkend kan deze via een snelle en in doorlooptijd verkorte procedure de student Nederland laten inreizen. De student krijgt een verblijfsvergunning onder de beperking 'studie'. De Arbeidsmarkt-aantekening op het verblijfsdocument luidt: *'TWV vereist voor arbeid van bijkomende aard, andere arbeid in loondienst niet toegestaan'*.

De *Studentenregeling* kan de Nederlandse kenniseconomie versterken. Een deel van de buitenlandse studenten blijft immers in Nederland en betreedt na de studie de Nederlandse arbeidsmarkt. De regeling biedt de student de mogelijkheid om met arbeid zijn financiële middelen aan te vullen. Tijdens de studie mag de student arbeid van bijkomende aard verrichten. De werkgever moet dan wel in het bezit zijn van een tewerkstellingsvergunning (twv) van het UWV. Deze tewerkstellingsvergunning wordt afgegeven zonder dat UWV toetst of er voor de vacature prioriteit genietend arbeidsaanbod is.

De werkgever die niet in het bezit is van een twv of die de student structureel meer laat werken dan toegestaan overtreedt de Wav (in 2017 was dit maximaal 10 uur per week. Met ingang van 23 mei 2018 is het aantal uren verhoogd naar 16 uur per week maximaal. In plaats daarvan kan ook in de maanden juni, juli en augustus fulltime worden gewerkt). Dit kan leiden tot concurrentievervalsing en verdringing van EER-burgers op de arbeidsmarkt. Verder kan er sprake zijn van onderbetaling of arbeidsuitbuiting.

¹ De Wet arbeid vreemdelingen (Wav), de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (WML), de Arbeidstijdenwet (Atw), de Wet allocatie arbeid door intermediairs (Waadi) en de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU)

² De Studentenregeling is een ingeburgerde term die betrekking heeft op overtredingen uit de Wet arbeid vreemdelingen en Vreemdelingenwetgeving. De regeling is opgenomen in het Besluit uitvoering Wav (Buwav)

Doel van het project

Doel van het project was het bevorderen van en het toezicht houden op de naleving van de Wav door werkgevers die studenten van buiten de EU/EER arbeid laten verrichten. Het inzetten van handhavinginstrumenten bij overtreders heeft als doel het beïnvloeden van hun (toekomstig) gedrag.

Daarnaast is een doel het doorgeven van de bevindingen uit de inspecties aan de IND, zodat deze dienst beter zicht krijgt op de bij de Wav-overtreding betrokken studenten en de onderwijsinstellingen waar zij studeren. Met de bevindingen kan de IND zelf toezichts- en handhavinginstrumenten inzetten.

Inspectieresultaten

In 2017 heeft de Inspectie SZW 77 inspecties uitgevoerd en afgerond bij werkgevers met buitenlandse studenten.

De Wav kent een breed werkgeversbegrip, zodat bij een inspectie meerdere werkgevers betrokken kunnen zijn. Een student kan bijvoorbeeld uitgeleend worden aan een of meerdere andere ondernemingen, zodat er in een dergelijk geval sprake is van 2 of meer werkgevers.

Bij de inspecties zijn 146 werkgevers gecontroleerd op naleving van de eerdergenoemde wetten. Bij 98 werkgevers werden overtredingen geconstateerd.

Bij de inspecties zijn in totaal 75 illegaal tewerkgestelde werknemers aangetroffen (overtreding van artikel 2 Wav) en 60 onderbetaalde tewerkgestelden (overtreding van de WML). Verder werden 16 overtredingen van de Arbeidstijdenwet geconstateerd.

In totaal zijn 232 overtreden artikelen van de arbeidswetten geconstateerd. Circa 60% van deze feiten betroffen overtredingen van de Wav. Bij de illegale tewerkstelling van een werknemer kan naast overtreding van artikel 2 Wav, ook sprake zijn van andere Wav-overtredingen. Bijvoorbeeld het niet nakomen van de verplichtingen in relatie tot het vaststellen van de identiteit van de vreemdeling. Als een illegaal tewerkgestelde werknemer wordt uitgeleend en of doorgeleend, zijn 2 of meerdere werkgevers beboetbaar.

Tabel 1: Aantal overtredingen naar wet gerangschikt

Handelen in strijd met de Arbeidstijdenwet	Aantal geconstateerde feiten
Niet voldaan aan wekelijkse rust volwassene	1
Geen deugdelijke registratie	11
Overschrijden arbeidstijd volwassene per dienst	4
	<i>subtotaal Atw</i> 16
Handelen in strijd met de Wet arbeid vreemdelingen	
Geen kopie ID-document overleggen aan feitelijke werkgever	4
Illegale tewerkstelling	121
Niet vaststellen identiteit met origineel en kopie ID-document	15
	<i>subtotaal Wav</i> 140
Handelen in strijd met de Wet Minimumloon/ min.vakantiebijslag	
Niet overleggen bescheiden ter bepaling loon of vakantietoeslag	6
Onderbetaling loon werknemer 23 jaar of ouder	14
Niet ten minste eenmaal per periode het loon giraal uitbetalen	10
Onderbetaling loon werknemer jonger dan 23 jaar	3
Onderbetaling vakantietoeslag	42
	<i>subtotaal WML</i> 75
Handelen in strijd met het Wetboek van Strafrecht	
Niet voldoen aan een bevel/vordering van ambtenaar	1
	<i>subtotaal WvStr</i> 1
	232

Het inspectieproject is sector overstijgend. De geïnspecteerde werkgevers zijn volgens de inschrijving in het Handelsregister van de Kamers van Koophandel dan ook ingedeeld bij een scala van (sub) sectoren van het bedrijfsleven. In tabel 1 is een clustering weergegeven van de `top 10` van de ondernemingen ingedeeld volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI). In de tabel is per geclusterde SBI-groep³ het aantal werkgevers weergegeven dat in overtreding was.

Tabel 2: Top 10 van de werkgevers (120 van de totaal 146 werkgevers) volgens de SBI-codering met aantal werkgevers in overtreding (84 van de 98 werkgevers met overtredingen).

SBI code	Aantal werkgevers	Aantal werkgevers met overtreding
Horeca	37	29
Holdings, levensverzekering-, organisatieadviesbedrijven	22	11
Arbeidsbemiddeling, uitzend- en uitleenbedrijven, payrolling	19	13
Vervoer	9	4
Groothandel	8	6
Beheer, bemiddeling, verhuur onroerend goed	6	6
Projectontwikkeling, architecten, ingenieursbureaus	6	4
Facilitymanagement, Interieurreiniging, glazenwassen	5	5
Detailhandel	4	3
Onderwijs (basis, VO, HO en Uni)	4	3
Totalen	120	84

In de bijlage is het volledige overzicht van de werkgevers met SBI-codering opgenomen.

In tabel 3 is te zien welke nationaliteiten de illegaal tewerkgestelde werknemers hebben.

Tabel 3: Illegaal tewerkgestelden naar nationaliteit

Nationaliteit	Aantal illegaal tewerkgestelden
Viëtnamees	11
Chinees	10
Surinaams	10
Russisch	6
Amerikaans	6
Bengalees	4
Thais	3
Albanees	3
Ghanees	3
Nigeriaans	2
Indonesisch	2
Mexicaans	2
Turks	2
Braziliaans en Canadees, elk:	1
Zuidkoreaans en Australisch, elk:	1
Georgisch en Oekraïens, elk:	1
Kameroenees en Nepalees, elk:	1
Zimbabweans en Zuidafrikaans, elk:	1
Macedonisch	1
	75

³ De ondernemingen in de cluster 'Groothandel' drijven bijvoorbeeld handel in zowel voedingsmiddelen als gebruiksartikelen. Soortgelijke clustering is ook toegepast op de overige ondernemingen

illegale tewerkstelling kan zowel betrekking hebben op de werkgevers die een buitenlandse student arbeid laat verrichten zonder in het bezit te zijn van een tewerkstellingsvergunning, als op werkgevers die wel over een dergelijke werkvergunning beschikken maar zich niet aan de voorwaarden houden. De overtredingen hebben in beide gevallen betrekking op overtreding van artikel 2 van de Wav, maar hebben dus een verschillend karakter.

In totaal bleken 64 werkgevers van de studenten niet in het bezit te zijn van de vereiste tewerkstellingsvergunning. Bij de illegale tewerkstelling van 4 andere studenten was er wel sprake van een tewerkstellingsvergunning, maar hield de werkgever zich niet aan de vereisten van de vergunning en liet hen meer dan maximaal 10 uur per week arbeid te laten verrichten (meer arbeid dan van 'bijkomende aard'). De resterende overtredingen hadden betrekking op de illegale tewerkstelling van andere werknemers, niet zijnde studenten.

Onderbetaling kan betrekking hebben op het (periodieke) loon, de vakantiebijslag of op beiden. De onderbetaling kan ook betrekking hebben op andere werknemers dan de buitenlandse studenten (ook op de Nederlandse werknemers).

In tabel 4 is te zien welke nationaliteiten de onderbetaalde werknemers hebben.

Tabel 4: Onderbetaalde tewerkgestelden naar nationaliteit

Nationaliteit	Aantal tewerkgestelden WML
Nederlands	23
Chinees	8
Midden- en Oost Europees	5
Thais	7
Overige Verre Oosten / Aziatische landen	7
Overig EU/EER	3
Afrikaanse landen	4
Surinaams	1
	60

In verband met de onderbetaling werden zowel waarschuwingen als boeterapporten aangezegd. Ook werden verschillende waarschuwingen aangezegd in verband met het niet hebben van een deugdelijke arbeidstijdenregistratie (overtreding van de Arbeidstijdenwet).

Boeterapporten en waarschuwingen

De Inspectie SZW heeft naar aanleiding van de in 2017 afgeronde inspecties 55 boeterapporten opgemaakt en 11 waarschuwingen uitgereikt. De afdeling Boete, Dwangsom en Inning heeft in 2017 boetebeschikkingen verzonden voor een totaalbedrag van € 603.075,- (inclusief overlopende boetezaken). Niet alle in 2017 ingezonden boeterapporten hebben in dat jaar tot boeteoplegging geleid. De resterende zaken worden in 2018 afgerond.

Rapporten van bevindingen voor de IND

De Inspectie SZW brengt de IND middels rapporten van bevindingen op de hoogte van de inspectieresultaten bij werkgevers waar overtredingen in relatie tot de studentenregeling worden gedetecteerd. De informatie in de rapporten geeft de IND inzicht in de manier waarop deze werkgevers de arbeidswetten naleven. De bevindingen kunnen voor de IND aanleiding zijn in contact te treden met de onderwijsinstelling (de erkend referent) en de studenten. Desgewenst kan de IND handhavinginstrumenten in zetten.

Conclusies

De Inspectie SZW corrigeert werkgevers die door schending van de studentenregeling de Wav overtreden en geeft daarmee ook een duidelijk signaal af dat overtreders niet ongemoeid worden

gelaten. De rapportage die de Inspectie opstelt voor de IND stelt deze dienst in staat zelf op te treden tegen de vreemdelingen en of de onderwijsinstellingen (de erkend referenten).

De samenwerking tussen de Inspectie en de IND draagt bij aan het inperken van illegaal arbeidsaanbod, gaat concurrentievervalsing tegen en levert daarmee een bijdrage aan de ordening van de arbeidsmarkt.

De Inspectie SZW analyseert de resultaten van de inspecties doorlopend om meer inzicht te krijgen in de wijze van het misbruik of oneigenlijk gebruik om de risicoanalyse (nog) verder te verbeteren. Alhoewel hier geen (wetenschappelijk) onderzoek naar is gedaan, komt met regelmaat naar voren dat werkgevers niet of niet goed op de hoogte zijn van de voorwaarden voor het laten werken van een student van buiten de EU/EER.

Tot slot

De Inspectie zet de projectactiviteiten in relatie tot de werkgevers van buitenlandse studenten in 2018 voort, wederom als onderdeel van programma Misbruik van Regelingen. In nauwe samenwerking met de IND, UWV en de andere programma's van de Inspectie SZW wordt gekeken naar mogelijkheden om het proces van informatie-uitwisseling verder te verbeteren, de risicoanalyses verder aan te scherpen en de optimale interventiestrategie uit te zetten.

Een belangrijk aandeel in de strategie van 2018 is de preventieve aanpak. Er zal daarom meer dan in 2017 worden gecommuniceerd. Dit gebeurt op verschillende manieren en in allerlei vormen, zoals gericht corresponderen met (groepen van) werkgevers, verstrekken van een informatieve flyer met verwijzingen naar relevante websites en artikelen op de website van de Inspectie SZW. Ook de directe partners, de onderwijsinstellingen en waar mogelijk de studenten worden bij deze activiteiten betrokken.

Door de verdieping en verbreding in de samenwerking is het gewenste effect naar verwachting groter. De onderwijsinstellingen kunnen de studenten (uitgebreider) informeren over het werken naast de studie. Studenten kunnen beïnvloed worden wanneer ze niet betrokken willen worden bij illegale tewerkstelling. Meer werkgevers zullen op de hoogte zijn van de relevante wet- en regelgeving, vragen een tewerkstellingsvergunning aan en of beperken het aantal te werken uren.

.....

Bijlage SBI-code geïnspecteerde werkgevers met en zonder overtredingen

SBI code	Aantal werkgevers (wgrs)	Aantal wgrs met overtreding
56101 Restaurants	19	15
6420 Financiële holdings	10	6
78201 Uitzendbureaus	9	5
55101 Hotel-restaurants	5	3
5630 Cafés	5	5
70102 Holdings (geen financiële)	5	1
7830 Payrolling (personeelsbeheer)	5	3
53202 Koeriers	4	1
96022 Schoonheidsverzorging, pedicures en manicures	4	4
4941 Goederenvervoer over de weg (geen verhuizingen)	3	2
55102 Hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentie-oorden	3	3
5621 Eventcatering	3	2
6832 Beheer van onroerend goed	3	3
70221 Organisatie-adviesbureaus	3	1
7112 Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies	3	2
7810 Arbeidsbemiddeling	3	3
8121 Interieurreiniging van gebouwen	3	3
4110 Projectontwikkeling	2	2
46311 Groothandel in groenten en fruit	2	0
46499 Groothandel in overige consumentenartikelen (non-food) n.e.g.	2	2
56102 Cafeteria's, lunchrooms, snackbars, ijssalons, eetkramen e.d.	2	1
65111 Levensverzekeringen (geen herverzekering)	2	2
68204 Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte)	2	2
69101 Advocatenkantoren	2	0
78202 Uitleenbureaus	2	2
geen SBI	2	1
01305 Teelt van boomkwekerijgewassen in de volle grond	1	0
2829 Vervaardiging van overige machines en apparaten voor algemeen gebruik	1	0
45312 Groothandel en handelsbemiddeling in banden	1	1
4614 Handelsbemiddeling in machines, techn.benodigd., schepen, vliegtuigen	1	1
46382 Groothandel in vis, schaal- en weekdieren	1	1
46383 Gespecialiseerde groothandel in ov. voedings- en genotmiddelen n.e.g.	1	1
4711 Supermarkten e.d. met algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen	1	0
47299 Gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen n.e.g.	1	1
47717 Winkels in mode-artikelen	1	1
47819 Markthandel in overige voedings- en genotmiddelen	1	1
5030 Binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	1	0
5310 Nationale post met universele dienstverplichting	1	1
6201 Ontwikkelen, produceren en uitgeven van software	1	0
6202 Advisering op het gebied van informatietechnologie	1	0
6203 Beheer van computerfaciliteiten	1	1
6312 Webportals	1	1
66191 Administratiekantoren voor aandelen en obligaties	1	0
6831 Bemiddeling bij handel, huur of verhuur van onroerend goed	1	1
69102 Rechtskundige adviesbureaus	1	1
69203 Boekhoudkantoren	1	0
70222 Advisering op het gebied van management en bedrijfsvoering (geen pr)	1	1
71111 Architecten (geen interieurarchitecten)	1	0
7311 Reclamebureaus	1	0
7320 Markt- en opinieonderzoekbureau	1	1
8110 Facility management	1	1
81221 Glazenwassen	1	1
85201 Basisonderwijs voor leerplichtigen	1	1
85314 Brede scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs	1	1
8541 Niet-universitair hoger onderwijs	1	1
8542 Universitair hoger onderwijs	1	0
8710 Verpleeghuizen	1	1
88992 Maatschappelijk werk	1	1
88999 Overig maatschappelijk advies, gemeenschapshuizen, organen v. welzijn	1	0
90011 Beoefening van podiumkunst	1	0
93211 Pret- en themaparken	1	1
9492 Politieke organisaties	1	1
94994 Vriendenkringen o.h.g.v. cultuur, fanclubs en overige kunstbevordering	1	1
96011 Wasserijen en linnenverhuur	1	0
Totale	146	98

Dit verslag is een uitgave van de Inspectie SZW

De Inspectie SZW maakt deel uit van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Project *Werken met Buitenlandse Studenten 2017*